

NTB information nr. 1/1989

redigeret og udsendt af Nuna-Tek Byggevæsen, Danmarksafdelingen

Læs kun, hvad du mener at have brug for i dag – og indsæt derefter det samlede materiale i et ringbind, der kan fungere som opslagsbog. Denne vil én gang om året blive forsynet med emneoversigt.

1. Indgang til fysisk planlægning

Den fysiske planlægning er efterhånden reguleret af 13 titler på love, forordninger, bekendtgørelser m.v. For at løfte sløret lidt har BGS/HPO udarbejdet en oversigt af januar 1989 over disse titler. Oversigten er populariseret med nogle få illustrerede stikord. Således skulle det være lettere for den, der blot periodisk arbejder med fagområdet, at finde frem til den eller de titler, der giver svar på de spørgsmål, der opstår. Oversigten bringes som et bilag til NTBinformation med den hensigt, at interesserede kan udtage dette til arkivering sammen med de egentlige forskrifter for fysisk planlægning. Nuna-Tek-medarbejdere er altid velkomne til at rette henvendelse til Nuna-Tek's byplanarkitekt (Henning Kestner) på Hauser Plads tlf.: 01 13 84 72 lokal 2290. Spørgsmål fra kommunens administration bør principielt henvises til Økonomidirektoratets kontor for fysisk planlægning eller til KANUKOKA. Dette skal dog ikke være til hinder for, at vi gør mindre "vennetjenester" i form af opklaring af forskellige formaliteter omkring den fysiske planlægning.

HEK/HPO

2. Hjertesuk - Erfaringer og indtryk fra Byggetjenesten

Henning Sommer, som i en årrække var anlægsingeniør i Aasiaat, har været konduktør ved byggetjenesten i Maniitsoq i efteråret 1988. Vi har modtaget følgende hjertesuk om problemet erfaringsformidling, som vi bringer let forkortet:

Erfaringer fra mit tidligere virke i Grønland har lært mig, at et af de største problemer, når en byggesag skal afvikles, er projektfejl. Ved større byggesager har jeg set både 20 og 30 alvorlige projektfejl, som skulle løses hen ad vejen.

Det er også tidligere set, at de rapporterede projektfejl - uanset antal og alvor - blot er havnet i arkivet uden at være sendt videre til de projekterende, og uden at andre end den aktuelle sagsstyrrer har kendt dem.

Det bekræftes af, at tidligere sete projektfejl ved et byggeri fra en sagsstyrrers område gentages i en anden sagsstyrrers område, hvor samme projektmateriale senere er anvendt.

Når et byggeri pågår og en fejl konstateres, kan man som regel sætte håndværkerne til andet arbejde på samme byggesag, enkelte gange i korte perioder. Men når der er mange fejl, og afstanden til de projekterende er lang, går den ikke længere.

Bliver der for megen uro og for mange røkeringer på en byggeplads, bliver folkene flyttet til et andet arbejde, som selvfølgelig skal være færdigt, inden de kommer tilbage igen. Det betyder, at de håndværkere, der kan og vil bestille noget, og som ikke accepterer det, de kalder slendrian ovenfra, forsvinder fra arbejdspladsen og søger eller flyttes hen, hvor tingene fungerer.

I mange tilfælde kommer det til at betyde, at et dårligt projekt vil stå tilbage med håndværkere, som hellere ser en fejl, der kan bruges til et hvil, end et korrekt projekt, der betyder arbejde uden betalte pauser. Mange fejl fra Danmark bliver derfor i Grønland til en skrue uden ende, der er meget tidskrævende og vanskelig at styre både kvalitets- og tidsmæssigt.

Næsten alle kan få noget perfekt til at fungere, men skal man have noget problemfyldt til at lykkes, må der sættes ind, hvor problemerne er. D.v.s., at der i mange tilfælde skal træffes en afgørelse på stedet af tilsynet uanset, om det er indgreb i et projekt, som andre er ansvarlige for. På anden måde kan tingene i dag ikke fungere, som de skal.

Af samme årsag bliver en del projektfejl løst på stedet og formentlig ikke tilbagemeldt for at undgå en kritik, som blot er en efterrationalisering.

Foruden problemerne med fejlene bliver næserne for fejlene til tider anbragt i Grønland. Et eksempel, som er taget ud af en tilfældig byggesag, viser problemets omfang:

En håndværker kan ikke komme videre med sit arbejde, før en uoverensstemmelse mellem arkitekt- og ingeniørtegningerne er løst.

Uoverensstemmelsen løses på stedet, og løsningen rapporteres tilbage til de projekterende ad de normale kanaler.

En uges tid efter kommer der rettede arkitekttegninger med rettelsesblad.

Ca. 14 dage senere igen, svares der på fejlindberetningen med henvisning til de rettede tegninger. Hvem i hierarkiet, der er vågnet op, kan ikke ses, men det er et irritationsmoment for den eller de, der i sidste ende skal have tingene til at fungere på pladsen. Især hvis svarskrivelsen er holdt i en tone, der antyder, at "klovnen" blot kunne åbne de rettede tegninger.

Det ovenfor skitserede kan nemt give frustrationer ved de enkelte tjenestegrene med et dårligt arbejdsklima til følge.

Hvis mine egne erfaringer med mundtlige aftaler med Nuna-Tek er repræsentativ for alle andres aftaler, må der absolut være en troværdighedskløft mellem Nuna-Tek og den stab af rådgivere, de beskæftiger. Heri kan en del af forklaringerne på de mangelfulde og delvis færdige projekter ligge.

Nu er ikke alt det skitserede egentlige fejl set med de projekterendes øjne men et ufærdigt projekt, der skal koordineres med de øvrige projekterende for at færdiggøres. Men for den, der skal have et arbejde udført her og nu, kan det være ligegyldigt med årsagen til, at projektet ikke er i orden.

Red.

3. Kursus i indregulering af varme- og ventilationsanlæg

Som omtalt i NTB-referat nr. 5/1988 pkt. 4 har NTB udbudt og afholdt kurser i indregulering af varme- og ventilationsanlæg. De to første kurser afholdtes i Nuuk i uge 42 og 43/1988. Resultatet har været en succes, idet vi på tilbagemeldinger fra teknikere i Nuuk er blevet informeret om, at det har skabt en ganske god forståelse hos entreprenørerne om indregulering og den tilhørende dokumentation, hvilket er et godt skridt på vejen i kvalitetssikringen over for bygherrerne. Succes'en i Nuuk har medført, at vi har udbudt yderligere fire kurser, som afholdes i byerne:

Sisimiut	i uge	8
Ilulissat	- -	9 og 10
Qaqortoq	- -	14

Disse kurser er stort set fuldtegnede, og når disse er gennemført, har vi haft 83 kursister, som fordeles sig fra følgende grupper:

Entreprenører og VVS-montører	31
Driftsfolk fra KNI, skoler m.v.	5
Ingeniører fra rådgivende firmaer	7
Kommunernes tekniske forvaltninger og boligkontorer	5
Nuna-Tek energiforsyning	14
Nuna-Tek byggevæsen	21

Gennem kursusgebyr afholder deltagerne alle udgifter ved kurserne.

BJA/HPO

4. Varmemester- og viceværtkursus

I forbindelse med indreguleringskurset i Sisimiut er vi af Sisimiut kommune blevet bedt om at afholde et minikursus/seminar for kommunens varmemestre og viceværter.

Hovedformålet med dette kursus er en holdningsbearbejdning af viceværter og varmemestre, idet det på de 2 dage, kurset varer, ikke vil være muligt at udanne lægfolk til varmemestre i ordets egentlige betydning. Vi vil på de to dage prøve at give kursisterne en større forståelse for, hvor vigtigt det er, at varme- og ventilationsanlæg passes og vedligeholdes korrekt, samt hvorledes man behandler beboerklager, og hvad viceværter skal foretage sig.

Sisimiut kommune betaler alle udgifter ved kurset.

BJA/HPO

5. BYG-ERFA

I BGA-referat nr. 2/1986 pkt. 10 omtalte vi, at der i Danmark var overvejelser om ændringer i BYG-ERFA's organisation.

Disse overvejelser er nu resulteret i en revideret samarbejdsaftale mellem byggeriets parter i Danmark om byggeteknisk erfaringsformidling, hvor de væsentligste ændringer i forhold til en tidligere samarbejdsaftale er følgende:

1. Byggestyrelsen i Danmark og SKAFOR er indtrådt som direkte parter i BYG-ERFA, hvilket skal ses som en naturlig udløber af den danske "kvalitets-sikringsreforms" intentioner om at styrke og systematisere erfaringsformidlingen om byggetekniske forhold. Styringsgruppen består herefter af repræsentanter for Byggecentrum, Byggeriets Udviklingsråd, Byggestyrelsen, Jysk Teknologisk, Statens Byggeforskningsinstitut samt Teknologisk Institut.
2. Sekretariatet er blevet placeret i Danmarks Byggestyrelse, 2. kontor.
3. Et hidtidigt kontaktudvalg nedlægges og erstattes af tre programudvalg for henholdsvis rådgivere, udførende og bygherrer.

Sidstnævnte skal ikke mindst ses i lyset af den diskussion om målgrupper for erfaringsbladene, der var på et BYG-ERFA seminar i 1985, og med bestemmelsen om i stedet at nedsætte tre programudvalg lægges der op til en mere målrettet og aktiv indsats fra byggeriets parters side.

BYG-ERFA's styringsgruppe lægger stor vægt på kontaktfladen til de respektive organisationer og myndigheder gennem de nævnte programudvalg, og der lægges vægt på, at udvalgene så vidt muligt kommer til at bestå af praktikere og personer, der er reelt interesseret i og motiveret for BYG-ERFA arbejdet. Der er endvidere åbnet mulighed for at udpege også en række enkeltpersoner med

særlig indsigt og interesse for byggetekniske forhold til programudvalgene.

NTB vil fortsat have mulighed for at følge BYG-ERFA arbejdet på tæt hold, idet Daavinnguaq Olsen, BGS, som medlem af Byggeteknisk arbejdsgruppe under KVS (Koordinationsudvalget vedr. Statsbyggeri) automatisk vil indtræde i programudvalget for bygherrer/brugere.

Andre medlemmer i dette programudvalg er repræsentanter fra Dansk Bygningsinspektørforening, Byggeskadefonden, Assurandør-Societetet, Boligselskabernes Landsforening, Byggesocietetet samt øvrige medlemmer fra Byggeteknisk arbejdsgruppe under KVS.

DO/BGS

6. Byggetjenestens bemanning

Der har ikke været ændringer i forhold til oversigten pr. 30.12.88.

Red.

Bilag: Indgang til fysisk planlægning af jan. 1989

15. februar 1989
CL

INDGANG TIL FYSISK PLANLÆGNING

KOMMUNEPLAN - BYPLAN - LOKALPLAN - OMRÅDEPLAN - BYGDEPLAN

<u>TITEL</u>	<u>STIKORD</u>
1. <u>Lov for Grønland om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse, nr. 612 af 23. december 1980. 1 halv side.</u>	Bemyndigelseslov vedtaget af Folketinget i forbindelse med områdets overgang til hjemmestyret pr. 1. januar 1981.
2. <u>Lov om ændring af Lov for Grønland om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse, nr. 923 af 19. december 1986. 1/4 side.</u>	Fritager hjemmestyret for at oprette et særligt Landsplanudvalg.
3. <u>Bemærkninger til forslag til Landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986 om arealanvendelse og planlægning. 16 sider.</u>	En historisk redegørelse der omtaler forskellen fra den oprindelige Landstingsforordning nr. 1 af 2. februar 1981 om arealanvendelse, lands- og byplanlægning og bebyggelse. Klargør filosofien/ånden i Landstingsforordning nr. 6.
4. <u>Landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986 om arealanvendelse og planlægning. 4 sider. Også på grønlandsk.</u>	Det sted hvor Landstinget tillægger sig selv, kommunerne, offentlige myndigheder m.fl. de overordnede pligter og rettigheder. §§'erne 21-30 er rettede, jvf. nærværende pkt. 5.
5. <u>Landstingsforordning nr. 1 af 18. juni 1987 om ændring af Landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986. 1 side. Også på grønlandsk.</u>	Tre nye §'fer om bygningsmyndigheden og en mindre ændring i ikrafttrædelsesbestemmelserne.
6. <u>Hjemmestyrets Bekendtgørelse nr. 25 af 9. november 1987 om kommune- og områdeplanlægning. 12 sider. Også på grønlandsk.</u>	Det daglige opslagsværk, der udgør de egentlige regler for den fysiske planlægning. Planlægningens "bibel", svarende til Danmarks Kommuneplanlov. Bekendtgørelsen erstatter Ministeriet for Grønlands Bekendtgørelse nr. 470 af 26. november 1979 om byplaners udformning og indhold. (X)
7. <u>Bemærkninger til Hjemmestyrets Bekendtgørelse nr. 25 af 9. november 1987 om Kommune- og områdeplanlægning. 19 sider.</u>	Uddybning af centrale begreber indenfor den fysiske planlægning. Planlægningens "lille katekismus".

<u>TITEL</u>	<u>STIKORD</u>
8. <u>Vejledning i lokalplaners tilvejebringelse og retsvirkninger</u> . Grønlands Hjemmestyre oktober 1988. 20 sider.	Eksemplificeret og kronologisk vejledning i emnet. Bilag i form af "Oversigt over myndigheder for hvem forslag til områdeplaner kan have særlig betydning" - dvs. høringsberettigede parter. Bilag i form af "Oversigt over normalprocedure ved tilvejebringelse af en lokalplan".
9. <u>Vejledning i lokalplaners indhold</u> . Grønlands Hjemmestyre. Nyt fra Landsplanudvalget nr. 3, juli 1986. 75 sider.	Samling af eksempler på udformning af planbestemmelser, illustrationer samt planredegørelse.
10. <u>Et hæfte om kommune- og områdeplaner</u> . Grønlands Hjemmestyre, juni 1988. 22 sider. Også på grønlandsk.	Illustrationsmættet og kortfattet checkliste om planarbejdets forløb og indhold.
11. <u>Vejledning i kommuneplanlægning</u> - forventes udsendt 1989.	-
12. <u>Lokalplanlægning</u> . Nyt fra Landsplanudvalget nr. 1, juli 1983. 40 sider.	Principielle afgørelser og vejledende udtalelser om uheldige formuleringer af planbestemmelser. God at få forstand af.
13. <u>Byplan og lokalplan</u> . Nyt fra Landsplanudvalget nr. 2, august 1983. 13 sider.	Orientering om lokalplanligt og lokalplanret, vejledning i byplamtillæg m.m. Forældet, men indholdet alligevel helt aktuelle og meget vigtige principper.

(X) Indtil kommunen engang ad åre har fået godkendt en kommuneplan, eller indtil den har opnået en § 3, stk. 2-godkendelse efter bekendtgørelse nr. 25, vil lokalplaners tilvejebringelse, offentliggørelse og godkendelse foregå efter den gamle bekendtgørelse nr. 470. Væsentligste forskel er, at en godkendt kommuneplan/en § 3 stk. 2-godkendelse giver kommunen ret til selv at vedtage lokalplaner endeligt. Høringsforpligtelsen bl.a. i Økonomi- og Boligdirektoratets kontor for fysisk planlægning og i Nuna-Tek, vil fortsat være gældende.

I Nuna-Tek, Danmarksafdelingen, p.t. på vær. 428, Hauser Plads 20, v/byplanarkitekt Henning Kestner, er der opbygget et udlånsbibliotek med følgende grupperinger.

GENERELT: Antikvarisk arkiv - statistik - betænkninger/debatbøger/analyser - landsplanlægning/sektoerplaner/ting vedr. alle byer - regionplaner/ting vedr. nogle byer - kommuneplanlægning/områdeplanlægning/lokalplanlægning - rekreation/natur/landområder - energi/råstof/teknik/miljø/renovation/produktion - boligbygning/huse/bygningsbevaring - sociale forhold/kultur/skole/sygehusvæsen - fotos - den fysiske planlægnings forskrifter.

DE ENKELTE KOMMUNER: Ældre planer, gældende planer, planforslag, korrespondance. (Typisk vil du ikke finde den gældende plan/det planforslag, du har brug for, men så vil den/det blive skaffet).